

כיתה
ה'

כוחה של סליחה

למשל: אישכם:

הימים שבין ראש השנה לחג הסוכות מתאפיינים בעומס אימוצי רב לעומת קוצר הזמן הנדון. מכיוון שניתן להפיק מימים אלו גם לקחים חברתיים לחיי היום-יום, ראוי לנכון לנצל את השבוע שלאחר החזרה מחופשת החג (השבוע האחרון של חודש תשרי), להפקת לקחים חברתיים-ערכיים מהימים הנוראים שחלפו (מצל החיים היהודי).

על קצה המזלג

סליחה

הסליחה היא בקשה המופנית לזולת על מנת שישלח על פגיעה כלשהי שנפגע, ומלווה בהרגשת צער וחרטה של הפוגע. ההתנהגות הפוגעת, שבעקבותיה הביע האדם צער, עשויה להתרחש במתכוון או שלא במתכוון. בכל מקרה, ראוי שבקשת הסליחה תיעשה מתוך כוונת חרטה אמיתית ובלב שלם, מתוך רצון לפייס את הנפגע ולזכות במחילתו.

סליחה אמיתית ופיוס בצידה מתאפשרים כאשר הפוגע מבין את הקשר בין מעשיו לבין תוצאותיהם, נושא באחריות להם וחש צער ואשמה על עוגמת הנפש שגרם לזולתו. הפיוס מותנה בנכונותו של הנפגע למחול לפוגע ולהיענות לבקשת הסליחה בלב חפץ. בנוסף לכך, יש להכיר גם בכוחם של האחרים בסביבתם של הפוגע והנפגע, לתרום לצעדי הסליחה והפיוס.

יום הכיפורים הוא יום סליחה ומחילה על עבירות שבין אדם למקום והזדמנות להתייחס לעבירות שבין אדם לחברו. "עבירות שבין אדם למקום יום הכיפורים מכפר, עבירות שבין אדם לחברו אין יום הכיפורים מכפר עד שירצה את חברו" (יומא ח', ט').

לקראת יום הכיפורים נוהגים לבקש סליחה ולפייס את בני המשפחה, את החברים, השכנים, את העמיתים ומכרים אחרים. אולם, ראוי להביע סליחה, לפייס ולהתפייס בכל עת שיידרש גם במשך השנה. שכן, בכוחו של הפיוס שבסליחה להפשיר את הקיפאון הנוצר במערכת היחסים בעקבות קונפליקטים, לאחות את הקרעים ולשפר את הרגשות של כל הנוגעים בדבר.

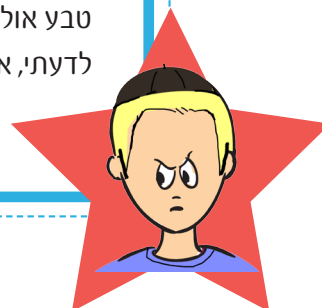
האזינו לאשר התרחש בכיתה ה' בתלמוד תורה "הלב":

קיפאון בכיתה

כאשר חזרו תלמידי כיתה ה' בתלמוד תורה "הלב" ללימודים לאחר החגים, הם קיוו לשכוח את המריבה הגדולה שפרצה בין גד לנפתלי, אשר סחפה את כל הכיתה ופילגה אותה לשתי קבוצות. תלמידי הכיתה ראו, שבערב יום הכיפורים השלימו ביניהם גד ונפתלי, והם קיוו שמערכת היחסים בכיתה לא תהיה יותר מתוחה. אולם לצערם, כבר בהפסקה הראשונה התווכחו גד ונפתלי ביניהם על עניין כלשהו, ותלמידים רבים החלו להביע את דעתם והצטרפו לאחד מהם. האווירה בכיתה הייתה שוב רווית מתח, ואת האוויר אפפה תחושה לא נעימה. למחרת, כשנכנס המחנך לכיתה אחרי ההפסקה הוא הניח על שולחנו שקית מלאה בקוביות קרח.

תלמידי הכיתה התבוננו בקוביות הקרח בפליאה ובסקרנות וניסו להבין את פשר העניין. הם היו בטוחים שהמחנך מתכוון ללמד שיעור טבע אולם, להפתעתם הרבה אמר המחנך: "קוביות קרח אלה מתארות, לדעתי, את מצבה של מערכת היחסים בין שתי קבוצות בכיתה". תלמידי הכיתה התבוננו זה בזה ושתקו במבוכה.

- מה, לדעתכם, התכוון המחנך לרמוז לבני הכיתה באמצעות קוביות הקרח?
- מה מאפיין, לדעתכם, את מערכת היחסים בין שתי הקבוצות בכיתה?

- המריבה בהפסקה גרמה לקיפאון ביחסים בין התלמידים בכיתה:
- פרטו התנהגויות המאפיינות מצב של קיפאון ביחסים בין חברים בכיתה (ציינו התנהגויות המעידות על מתיחות, על נתק, על חוסר תקשורת, על הימנעות מקרבה ועוד).
- האם ניתן למנוע קיפאון ביחסים בעקבות מריבה? כיצד?

קיפאון במערכת היחסים

קרח = מים קפואים במצב צבירה מוצק.
את הקרח אפשר להמیس על ידי חימום.
'להפשיר את הקרח' בהשאלה פירושו:
להפסיק את מצב הקיפאון ביחסים שבין השותפים.

- תארו כיצד ניתן "להפשיר את הקיפאון" שנוצר במערכת היחסים שבין התלמידים בעקבות המריבה.
- פרטו התנהגויות ופעולות העשויות לחדש את התקשורת בין התלמידים בשתי הקבוצות שנוצרו בכיתה.
- כתבו את ההצעות "שימיסו את הקרח" על קוביית הקרח המצורפת.

הצעות ורעיונות
להפשרת הקרח
ולחימום הלבבות:

התכוננו להציג את ההצעות שלכם במליאה.

הסליחה

צעד חשוב בהפשרת הקרח במערכת היחסים בכיתה

בתלמוד תורה "הלב" התרחשה בראשית שנת הלימודים מריבה גדולה בין תלמידי כיתה ה'. המריבה הובילה לקיפאון ביחסים בין התלמידים. תלמידי כיתה ה' החליטו מיד עם חזרתם ללימודים לאחר החגים ולפני עונת החורף הקרובה - עונה שיש בה לעיתים קור חזק ומקפיא - לבקש **סליחה** זה מזה על הפגיעות, על הכעסים ועל העלבונות, ולהשאיר את המריבה מאחור.

שוחחו על אודות הסליחה

- באילו דרכים ניתן להביע סליחה?
- כיצד בקשת סליחה עשויה לסייע בהפשרת הקיפאון שבין השותפים?
- סליחה ופיוס בעקבות מריבה תלויים גם בפוגע וגם בנפגע. מדוע?
- מהו תפקידה של הסביבה (שאר תלמידי הכיתה) בפיוס?

שולחים קרן שמש נעימה להפשרת הקיפאון במערכת היחסים בכיתה

- חשבו על חבר שביחסים עמו שורר קיפאון בעקבות קונפליקט שהתרחש ביניכם. תוכלו לעשות את הצעד הראשון בהפשרת הקיפאון באמצעות הבעת סליחה ושליחת קרן שמש נעימה.
- א. כתבו במרכז השמש את שם החבר ואת הבעת ההתנצלות באופן כללי.
- ב. הוסיפו בקרניים היוצאות מהשמש:
- מילים המביעות צער על ההתנהגות הפוגעת.
 - תיאור של ההתנהגות הפוגעת עליה אתן מצטערים.
 - הבטחה או התחייבות שלא לחזור על ההתנהגות הפוגעת בעתיד.
- ג. שלחו את קרני השמש לחבר שאליו ייעדתם את הבעת ההתנצלות על מנת ל"הפשיר את הקרח" ביחסים בינכם.

זכור:
סליחה היא לאת אן האם - בכוחה לחמם את האם

